

**Hallintovaliokunnan kuuleminen 10.11.2020 / HE 173/2020 vp (Oppivelvollisuuslaki ym.)****Opetus- ja kulttuuriministeriön kirjalliset vastaukset esitettyihin kysymyksiin**

1. OPH:n lausunnossa esitetty oppivelvollisuuden laajentamista myös muihin kuin vakinaisesti asuviin- > keitä nämä olisivat?

Vakinainen asuminen määriteltäisiin kotikuntalain perusteella eli vakinaisesti asuvaksi katsottaisiin henkilö, jolla on kotikuntalaissa määritelty kotikunta Suomessa. Tämän ulkopuolelle jäisivät esimerkiksi

- turvapaikanhakijat, joille ei vielä ole myönnetty oleskelulupaa,
- tilapäisesti Suomessa lyhytaikaisella työkomennuksella olevat henkilöt ja heidän perheenjäsenensä,
- opiskelutarkoituksessa Suomeen tulevat ulkomaiset opiskelijat.

2. Paljonko opinnot keskeyttävissä on maahanmuuttaja- ja romanitautaisia?

Tilastoista maahanmuuttajataustaisuus pystytään päättelemään äidinkielen perusteella.

Romanitautaisuutta ei tilastoista pystytä päättelemään. Tilastojen mukaan vuonna 2012 ammatillisen tutkinnon suorittamisen aloittaneista, joiden äidinkieli oli joku muu kuin suomi/ruotsi/saame, oli kolmen vuoden kuluessa suorittanut kyseisen tutkinnon 53,4 % ja viiden vuoden kuluessa 61,9 %. Äidinkieleltään suomenkielillä vastaavat osuudet olivat 59,0 % ja 66,6 %, ruotsinkielisillä 56,7 % ja 63,0 %.

Lisäksi tilasto, josta näkyy, kuinka suuri osuus ammatillisen tutkinnon vuosina 2012-2015 aloittaneista oli suorittanut kyseisen tutkinnon kolmen vuoden seurantajakson aikana.

## Ammatillisen koulutuksen aloittaneiden läpäisy

| Alkuperäisessä tutkintolajissa tutkinnon suorittaneiden osuus kaikista aloittaneista |  |          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--|----------|
|                                                                                      |  | 3 vuotta |
| 2012                                                                                 |  | 58,6 %   |
| suomi (sis. saame)                                                                   |  | 59,0 %   |
| ruotsi                                                                               |  | 56,7 %   |
| muut kielet ja tuntematon                                                            |  | 53,4 %   |
| 2013                                                                                 |  | 60,3 %   |
| suomi (sis. saame)                                                                   |  | 60,7 %   |
| ruotsi                                                                               |  | 57,8 %   |
| muut kielet ja tuntematon                                                            |  | 56,3 %   |
| 2014                                                                                 |  | 59,8 %   |
| suomi (sis. saame)                                                                   |  | 60,2 %   |
| ruotsi                                                                               |  | 58,7 %   |
| muut kielet ja tuntematon                                                            |  | 55,6 %   |
| 2015                                                                                 |  | 53,3 %   |
| suomi (sis. saame)                                                                   |  | 53,7 %   |
| ruotsi                                                                               |  | 49,1 %   |
| muut kielet ja tuntematon                                                            |  | 51,1 %   |

*3. Minkä tutkinnon ehtii suorittaa 2 vuodessa, kun oppivelvollisuus päättyy 18-vuotiaana?*

Lukiokoulutuksen keskimääräinen suoritus aika on noin kolme vuotta ja ammatillisen perustutkinnon hieman yli kolme vuotta. Oppivelvollisuusajan puitteissa vain hyvin harva nuori ehtisi suorittaa toisen asteen tutkinnon loppuun. Toisen asteen tutkinnon maksuttomuus kuitenkin jatkuisi sen vuoden loppuun saakka, jolloin henkilö täyttää 20 vuotta, eli maksuttomuuteen oikeuttava aika mahdollistaisi koko toisen asteen tutkinnon suorittamisen.

*4. Miten on otettu huomioon yli 20-vuotiaiden tilanne, jotka eivät pääse maksuttomuuden piiriin?*

Oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä toisen asteen koulutus muuttuisi täysin maksuttomaksi oppivelvollisuuslain soveltamisalan piiriin tuleville nuorille. Yli 20-vuotiaille opetus ja päivittäinen ruokailu olisivat nykytilaa vastaavasti maksuttomia, mutta omaehtoisessa koulutuksessa opiskelijoiden tulisi pääsääntöisesti itse vastata oppimateriaaleista aiheutuvista kustannuksista. Aikuisopiskelijoiden opintojen aikainen toimeentulo turvataan usein aikuiskoulutustuen, työttömyysetuuden tai kuntoutusetuuksien kautta, jotka ovat tasoltaan opintorahaa korkeampia. Esimerkiksi työvoimakoulutuksen ajalta on oikeus myös kulukorvaukseen ja ammatilliseen kuntoutukseen osallistuvalla oikeus koulutarvikemäärärahaan.

*5. Mitkä ovat olleet kentän mahdollisuudet osallistua valmisteluun?*

Oppivelvollisuuden laajentamisen valmistelun tueksi on asetettu seurantaryhmä, jonka toimikausi on 2.9.2019-31.12.2021. Seurantaryhmässä on laaja-alainen edustus eri sidosryhmistä. Hallituksen esitystä on valmistelun aikana käsitelty säännöllisesti seurantaryhmässä. Seurantaryhmä kokoontui esityksen valmistelun aikana yhteensä 10 kertaa ja on kokoontunut hallituksen esityksen antamisen jälkeen tähän mennessä yhden kerran.